

[H. C. Toft.]

ydelse af erstatning, når der sker en værdinædgang ved gennemførelse af naturfredningsloven, loven om regionplanlægning og andre hertil hørende love.

Vi har ved de principper, vi har opstillet i det forhandlingsoplæg, vi er fremkommet med, vist vejen til en lovgivning, der søger at opfylde disse formål, som netop også er det, regeringen ville. Men regeringen ønskede samtidig med den lovgivning, der her behandles, gennem forkøbsrettens udvidelse til så godt som al jord i Danmark at blive den store dirigist, og gennem bopælspligten afskærer den mange selv velkvalificerede fra at få de landbrugsejendomme, som de ønsker, ligesom man ikke yder borgerne den erstatning, der må tilkomme dem, når der sker en værdinædgang som følge af andre love, naturfredningsloven og andre love.

Det er altså ikke det nationale, sikringen ved indtræden i fællesmarkedet, der har været det afgørende for regeringen. Men det havde heller ikke været nødvendigt for regeringen, hvis det kun var det nationale, den tænkte på, at gennemføre denne lovgivning så hurtigt. Som jeg sagde før: der er vel ingen, der venter, at vi inden for de nærmeste måneder har mulighed for at komme ind i det europæiske fællesmarked. Derfor må det være vor opfattelse, at begrundelsen for regeringen til nu at ville gennemføre disse lovforslag med denne hast er, at man ønsker at komme i besiddelse af forkøbsretten for derigennem at komme til at dirigere landets jord og bestemme, hvem der må eje Danmarks jord i fremtiden.

Om de 2 lovforslag, med hensyn til hvilke jeg var mit partis ordfører ved første behandling, skal jeg dernæst gøre nogle bemærkninger.

Den højtærede landbrugsminister har til lovforslaget om erhvervelse af landbrugsejendomme stillet ændringsforslag vedrørende bopælspligten. Herefter skal denne ikke pålægges den, der erhverver en landbrugsejendom, såfremt han har været beskæftiget ved landbruget i 3 år efter sit fyldte 14. år og derudover har været på et 5 måneders landbrugsskoleophold.

I bemærkningerne hertil siger den højtærede landbrugsminister, at derved fri-

tager man landmanden for bopælspligten. Når man nu ved, at vel mindst halvdelen af Danmarks landmænd ikke har været på et 5 måneders landbrugskursus, kan den højtærede landbrugsminister da ikke mene, at der gennem denne fritagelse for landmanden for at opfylde bopælspligten har tilgodeset alle landmænd. Den landmand, der har været ved landbruget måske 20 år, men ikke har været på landbrugsskole i 5 måneder, vil vist oftest være mindst lige så kvalificeret til denne gerning som den, der har været ved landbruget fra det 14. til det 17. år og dernæst har opholdt sig på en landbrugsskole i 5 måneder.

Den højtærede landbrugsministers ændringsforslag betyder, at ministeren udrangerer alle de mange landmænd, der udfører og har udført en dygtig gerning ved landbruget uden at have været på en landbrugsskole, som en slags udskukslandmænd, der ikke er værdige til at overtage landbrugsejendomme, hvis ikke de tager bopæl dér. Ja, det er mange og mange ejendommelige hilsener, danske landboere efterhånden får fra landbrugsministeren. Mon ikke radikale bønder i Salling og Holbæk amt vil erindre det i tiden, der kommer?

Ministerens begrundelse for bopælskravet er jo at hindre udlændinge, andre landes statsborgere, i at erhverve dansk landbrugsejendom og samtidig bo i en fjernt beliggende by i et andet land. Må jeg spørge den højtærede landbrugsminister: kan f. eks. en hollandsk købmand, der fra sit 14. til sit 17. år har været 3 år ved landbruget og 5 måneder på landbrugskursus eller som har haft andet tilsvarende ophold i Holland, erhverve en landbrugsejendom uden bopælspligt? Eller er det krav, man stiller — uden altså at skrive det — ophold på dansk landbrugsskole? Hvordan vil landbrugsministeren kunne kontrollere, om vedkommende har gennemgået en uddannelse af den art, som forlanges? Hvis det forholder sig sådan, at den hollandske købmand på denne baggrund kan erhverve en dansk landbrugsejendom, medens en dansk statsborger, som har 20 år bag sig ved landbrug, men ikke har været på landbrugsskole, og som nu bor i hovedstaden, ikke kan erhverve en landbrugsejendom på sin hjemegn i Jylland, fordi han skal opfylde bopælskravet, så